

GIDA GÜVENLİĞİ

Editör
Halil YALÇIN

© Copyright 2023

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi AŞ'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN 978-625-399-489-1	Sayfa ve Kapak Tasarımı Akademisyen Dizgi Ünitesi
Kitap Adı Gıda Güvenliği	Yayıncı Sertifika No 47518
Editör Halil YALÇIN ORCID iD: 0000-0003-2162-2418	Baskı ve Cilt Vadi Matbaacılık
Yayın Koordinatörü Yasin DİLMEN	Bisac Code SOC055000
	DOI 10.37609/akya.2914

Kütüphane Kimlik Kartı
Gıda Güvenliği / editör : Halil Yalçın.
Ankara : Akademisyen Yayınevi Kitabevi, 2023.
343 s. : çizelge, tablo, şekil. ; 160x235 mm.
Kaynakça var.
ISBN 9786253994891

GENEL DAĞITIM
Akademisyen Kitabevi AŞ

Halk Sokak 5 / A
Yenişehir / Ankara
Tel: 0312 431 16 33
siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

ÖNSÖZ

Gıda güvenliği, yaşamımızın temel bir unsuru olarak karşımıza çıkmaktadır. Gıda güvenliği, günümüzde yaşamsal bir öneme sahip olup, tüketicilerin sağlığını korumak, endüstrinin sürdürülebilirliğini sağlamak ve küresel gıda ticaretinde güveni pekiştirmek için hayati bir rol oynamaktadır. Bu konuda bilinçli kararlar almak, hem bireylerin sağlığını hem de toplumun genel refahını etkilemektedir. “Gıda Güvenliği” adlı bu kitap, okuyuculara gıda güvenliği konusunda kapsamlı bir bilgi sunmayı amaçlamaktadır. Bu kitapta, gıda üretim, işleme, taşıma ve tüketim aşamalarındaki riskleri anlamak için temel kavramlar açıklanarak güvenli gıda sağlama konusundaki çeşitli stratejiler ele alınmıştır. Kitap yazımında katkı sunan yazarlar, güncel bilimsel araştırmalara ve endüstri pratiğine dayanarak, gıda güvenliği alanındaki yenilikçi yaklaşımları vurgulamışlardır. Kitapta, güncel yasal düzenlemelerin yanı sıra küresel gıda güvenliği standartlarına da odaklanılarak, ulusal ve uluslararası düzeydeki gıda güvenliği mevzuatları incelenmiştir. Kitapta, gıda güvenliği konusundaki sosyal, kültürel ve ekonomik boyutlara değinilerek, sadece bir teknik mesele olarak değil, aynı zamanda toplumsal bir sorumluluk olarak da nasıl ele alınabileceği irdelenmiştir. Gıda güvenliğinin karmaşıklığına ışık tutan bu kitap, okuyuculara gıda sistemlerini anlama ve iyileştirme konusunda güçlü bir temel sağlamayı hedeflemektedir. Son olarak, bu kitap çalışması, öğrenciler, akademisyenler, gıda endüstrisi profesyonelleri, bu konuda uzmanlaşmak isteyenler ve gıda güvenliği ile ilgilenen herkes için kapsamlı bir kaynak oluşturarak, ilgililerin bilgi ve becerilerini derinleştirmeyi ilke edinmiştir. Umuyoruz ki, bu kitap, gıda güvenliği alanında bilinçli bir topluluk oluşturmak için önemli bir adım olacaktır.

Kitabın bütünlüğüne katkı sunan ve her birinin hayatımda müstesna yeri olan değerli akademisyen hocalarıma, arkadaşlarıma, öğrencilerime ve Akademisyen Kitabevi’ne derin teşekkürlerimi sunarım...

Kitap çalışmaları sırasında sabırla destek olan Eşime ve Oğluma ayrıca Babama(rahmetli), Anneme ve Kardeşlerime ithafen...

Doç. Dr. Halil YALÇIN

Aralık-2023

İÇİNDEKİLER

Bölüm 1	Gıda Güvenliği	1
	<i>Birol KILIÇ</i>	
	<i>Azim ŞİMŞEK</i>	
	<i>Halil YALÇIN</i>	
Bölüm 2	Afetlerde Gıda Güvenliği	27
	<i>Zeki EROL</i>	
	<i>Soner TUTUN</i>	
	<i>Salih DOĞRU</i>	
Bölüm 3	Gıda Güvenliğinde Ambalajın Önemi	53
	<i>Özlem Pelin CAN</i>	
Bölüm 4	Çevre Kirliliği ve Gıda Güvenliği	87
	<i>Meryem GÖKSEL SARAÇ</i>	
Bölüm 5	Fermente Ürünlerde Gıda Güvenliği	103
	<i>Recep KARA</i>	
	<i>Zeki GÜRLER</i>	
	<i>Syeda Tasmia ASMA</i>	
Bölüm 6	Gıda Güvenliği Sistemlerinde Teknoloji Kullanımı	119
	<i>Ali SOYUÇOK</i>	
	<i>Zübeyde POLAT</i>	
Bölüm 7	Gıda Güvenliğinde Zoonozların Önemi	147
	<i>Berna YANMAZ</i>	
Bölüm 8	Sağlıklı Beslenme İlkeleri ve Gıda Güvenliği	161
	<i>Gözde EDE</i>	
	<i>Fatma TAYHAN</i>	
Bölüm 9	Gıda Güvenliği Sistemleri	185
	<i>Ömer ÇAKMAK</i>	
	<i>Nurtaç KÜÇÜKBÜĞRÜ</i>	
	<i>Ulaş ACARÖZ</i>	
Bölüm 10	Gıda Güvenliği Açısından Pestisitlerin Önemi	203
	<i>Asım KART</i>	
	<i>Hidayet TUTUN</i>	
Bölüm 11	Gıda Güvenliğinde Ulusal / Uluslararası Yasal Sistemler	229
	<i>Tuncer ÇAKMAK</i>	
	<i>Yakup Can SANCAK</i>	
	<i>Rabia Mehtap TUNCAY</i>	

Bölüm 12	Biyoyakıtların Gıda Güvenliği ve evreye Etkileri	249
	<i>İbrahim CAN</i>	
Bölüm 13	Yiyecek İçecek İşletmelerinde Gıda Güvenliği	267
	<i>Emre HASTAOĞLU</i>	
Bölüm 14	Gıda Katkı Maddeleri ve Kimyasal Kalıntıların Gıda Güvenliği Açısından Önemi	283
	<i>Tuncer ÇAKMAK</i>	
	<i>Fadime TONBAK</i>	
Bölüm 15	Gıda Güvenliğinde Genetiđi Deđiřtirilmiř Organizmalar	313
	<i>Serhat AL</i>	
	<i>Gökhan Kürşad İNCİLİ</i>	

YAZARLAR

Doç. Dr. Ulaş ACARÖZ

Afyon Kocatepe Üniversitesi, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Besin-Gıda Hijyeni ve Teknolojisi Bölümü

Doç. Dr. Serhat AL

Erciyes Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Gıda Hijyeni ve Teknolojisi Bölümü, Veteriner Halk Sağlığı Anabilim Dalı

Doktora Öğrencisi Syeda Tasmia ASMA

Afyon Kocatepe Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Gıda Hijyeni ve Teknolojisi Bölümü

Prof. Dr. İbrahim CAN

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Teknoloji Fakültesi, İmalat Mühendisliği Bölümü

Prof. Dr. Özlem Pelin CAN

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Gıda Hijyeni ve Teknolojisi Bölümü

Dr. Öğr. Üyesi Ömer ÇAKMAK

İstanbul Esenyurt Üniversitesi, Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu, Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölümü

Dr. Öğr. Üyesi Tuncer ÇAKMAK

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Besin-Gıda Hijyeni ve Teknolojisi Bölümü

Arş. Gör. Salih DOĞRU

Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Acil Yardım ve Afet Yönetimi Bölümü

Dr. Öğr. Üyesi Gözde EDE

Çankırı Karatekin Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü

Dr. Zeki EROL

Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Veteriner Fakültesi Gıda Hijyeni ve Teknolojisi AD

Doç. Dr. Meryem GÖKSEL SARAÇ

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Cumhuriyet Sosyal Bilimler MYO, Aşçılık Bölümü

Prof. Dr. Zeki GÜRLER

Afyon Kocatepe Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Gıda Hijyeni ve Teknolojisi Bölümü

Doç. Dr. Emre HASTAOĞLU

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölümü

Doç. Dr. Gökhan Kürşad İNCİLİ

Fırat Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Gıda Hijyeni ve Teknolojisi Bölümü

Prof. Dr. Recep KARA

Afyon Kocatepe Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Gıda Hijyeni ve Teknolojisi Bölümü

Prof. Dr. Asım KART

Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Farmakoloji ve Toksikoloji AD

Prof. Dr. Birol KILIÇ

Süleyman Demirel Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Gıda Mühendisliği Bölümü

Dr. Nurtaç KÜÇÜKBÜĞRÜ

Tarım ve Orman Bakanlığı

Arş. Gör. Zübeyde POLAT

Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Gıda Hijyeni ve Teknolojisi Anabilim Dalı

Prof. Dr. Yakup Can SANCAK

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Besin-Gıda Hijyeni ve Teknolojisi Bölümü

Dr. Öğr. Üyesi Ali SOYUÇOK

Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Gıda Tarım ve Hayvancılık Meslek Yüksekokulu, Gıda İşleme Bölümü

Doç. Dr. Azim ŞİMŞEK

Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Eğirdir Meslek Yüksekokulu, Gıda İşleme Bölümü

Dr. Öğr. Üyesi Fatma TAYHAN

Çankırı Karatekin Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü

Dr. Fadime TONBAK

Elazığ İl Gıda Kontrol Laboratuvar Müdürlüğü

Doç. Dr. Rabia Mehtap TUNCAY

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Veteriner Fakültesi/Besin-Gıda Hijyeni ve Teknolojisi Bölümü

Doç. Dr. Hidayet TUTUN

Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Farmakoloji ve Toksikoloji AD

Arş. Gör. Soner TUTUN

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Gıda Hijyeni ve Teknolojisi Bölümü

Doç. Dr. Halil YALÇIN

Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Gıda Hijyeni ve Teknolojisi Bölümü

Dr. Öğr. Üyesi Berna YANMAZ

Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Veteriner Halk Sağlığı AD